

בבית המשפט העליון

עמ"מ 5372/17

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

המערער: מאג'ד אבו ח'דיר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת: ג' כנפי-שטייניץ) ב-מ"מ 49104-06-17 מתאריך 27.06.2017

תאריך הישיבה: כ"ו בתמוז התשע"ז (20.07.2017)

בשם המערער: עו"ד רמי עותמאן

בשם המשיבה: עו"ד רועי שויקה

פסק-דין

1. בפני ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ג' כנפי-שטייניץ) ב-מ"מ 49104-06-17 מתאריך 27.06.2017, במסגרתה אושר צו מעצר מינהלי, שהוצא על ידי שר הביטחון, מר אביגדור ליברמן (להלן: שר הביטחון), לפי סעיף 2 לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979 (להלן: החוק) בעניינו של המערער, לתקופה שתחילתה בתאריך 20.06.2017 ועד לתאריך 19.11.2017.

אביא כעת את הנתונים הדרושים להכרעה בערעור.

רקע

2. המערער נעצר במסגרת חקירה משטרתית בתאריך 24.05.2017, בחשד לביצוע עבירות של חברות בארגון טרור, ובקשירת קשר לביצוע פשע, ומעצרו הוארך מעת לעת בידי בית משפט השלום בירושלים הנכבד, וזאת עד לתאריך 09.06.2017.

3. בתאריך 09.06.2017 בית משפט השלום הנכבד הורה על שחרורו של המערער, בין היתר, בתנאים של "מעצר בית" מלא עד לתאריך 16.06.2017, בהסכמת המשיבה, הכל כמפורט בהחלטת בית משפט השלום הנכבד (ראו: מ"י (י-ם) 17-06-3464).

4. בתאריך 20.06.2017 שר הביטחון הוציא צו מעצר מינהלי בעניינו של המערער, ובו צויין כי יש לו: "יסוד סביר להניח שטעמי ביטחון המדינה וביטחון הציבור" מחייבים את מעצרו המינהלי של המערער לתקופה הנזכרת בפיסקה 1 שלעיל.

5. בתאריך 21.06.2017 המשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי הנכבד בקשה לאישורו של צו המעצר המינהלי לפי סעיף 4 לחוק.

הדיון בפני בית המשפט המחוזי הנכבד וההחלטה שם

6. בתאריך 22.06.2017 התקיים דיון בבקשת לאשר את צו המעצר המינהלי בפני בית המשפט המחוזי הנכבד. חלקו הראשון של הדיון התקיים במעמד באי-כוח הצדדים, אך בדלתיים סגורות מכח סעיף 9 לחוק, ובגדרו בא-כוח המערער חקר את נציגת המשיבה, וכן הוצג לעיונו של בית המשפט תיק החקירה המשטרתי בעניינו של המערער. חלקו השני של הדיון התקיים במעמד צד אחד, ובמסגרתו בית המשפט המחוזי הנכבד עיין בחומר חסוי, וקיבל הסברים והבהרות שונות, לרבות באשר למקור הידיעות החסויות ומהימנותם, אורך תקופת המעצר המינהלי המבוקשת, וביחס למעורבים נוספים. לאחר מכן, המשיבה הציגה, לבקשת בית המשפט המחוזי הנכבד, את חקירותיו של המערער בשב"כ, וכן חומר משטרתי בעניינו של מעורב נוסף בפרשה (להלן: נ'), שאף הוא נעצר במעצד מינהלי, וזאת בהחלטה של בית משפט צבאי.

7. במסגרת הדיון המשיבה ביקשה לבסס את בקשתה לאישור הצו, בחלקו הגלוי של הדיון, בין היתר, על הפרפראזה הבאה: "ידוע כי למשיב [המערער – ח"מ] יש קשר לאמל"ח ופעולותיו מסכנות את ביטחון המדינה" (להלן: הפרפראזה). המשיבה טענה כי המערער נחקר בידי השב"כ ובהמשך על ידי המשטרה, תוך שהוצגה לו, בין היתר, הפרפראזה, ואולם בסופו של דבר – החקירה לא הבשילה להגשת כתב אישום, ועל כן המשיבה פנתה לאפיק של מעצר מינהלי.

8. בא-כוח המערער טען, מנגד, בין היתר, כי מעצרו המינהלי של המערער – חסר בסיס, וכי המערער סיפק בחקירותיו הסברים תמימים למעשים הנטענים נגדו. בא-כוח המערער הוסיף וטען כי המערער לא נחקר במשטרה בחשד לביצוע עבירות נשק, וכי אף אם עומת עם חשדות כאלו בתשואל שנערך על ידי השב"כ – לא ניתן לראות בכך, לשיטתו, חקירה מספקת לצורך אישור צו מעצר מינהלי.

9. בתאריך 27.06.2017 בית המשפט המחוזי קבע כי המידע החסוי בעניינו של המערער הוא ברמת אמינות גבוהה, וכי גרסאותיו המשתנות של המערער בחקירותיו אינן מתיישבות עימו. עוד נקבע כי לכך מצטרף עברו הפלילי של המערער, לרבות הרשעתו בעבירות ביטחון בעברו הרחוק, בגינן הוא ריצה מספר תקופות מאסר. עוד נפסק כי המערער נחקר פעמים רבות בגין החשדות העומדים נגדו, לרבות ביחס למעורבות באמל"ח, וניתנה לו הזדמנות להציג את גירסתו המלאה לעניין זה. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע לבסוף לעניין המסוכנות הנשקפת מהמערער כדלקמן:

"לאחר שבחנתי בעיון רב את החומר החסוי ואת החומר הגלוי, לרבות הגרסאות שנמסרו ע"י מעורבים נוספים בפרשה, ושמעתי בהרחבה את הסברי נציגי גורמי הביטחון, לרבות באשר למקורות הידיעות החסויות ומהימנותם, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לאשר את הצו למלוא התקופה הנקובה בו... המידע בעניינו של המשיב [המערער כאן – ח"מ] קושר את המשיב [המערער כאן – ח"מ] לאמל"ח, וכן הוא מלמד, במידת וודאות קרובה, שאם ישוחרר ממעצרו יהיה המשיב [המערער כאן – ח"מ] מעורב בפעילות אלימה המסכנת את ביטחון המדינה או הציבור" (ראו: פסקה 8 להחלטה).

10. בית המשפט המחוזי הנכבד הוסיף וקבע כי לעת הזו לא קיים כנגד המערער חומר ראיות, המאפשר להתמודד עם הסיכון הנשקף ממנו, בדרך של הליכים במסגרת הדין והדיון הפליליים, ועל כן הוא אישר את צו המעצר המינהלי כנגד המערער למלוא התקופה הנקובה בו (עד לתאריך 19.11.2017), וכן קבע עיון תקופתי בפניו בעניינו של המערער, לפי סעיף 5 לחוק, שיתקיים בתאריך 14.09.2017.

טענות הצדדים בערעור

11. בתאריך 20.07.2017 התקיים בפני דיון בערעור, שנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף 9 לחוק. בגדר חלקו הראשון של הדיון, שנערך במעמד באי-כוח הצדדים – בא-כוח המערער טען כי במסגרת התשואל בשב"כ הופעל על המערער לחץ להודות

בעבירות, נושא המעצר המינהלי, וכשניסיון זה לא צלח, כך נטען, פעלו כנגד המערער בדרך של מעצר מינהלי. לשיטת בא-כוח המערער, אין כל ראיה המעידה על מעורבות בלתי חוקית מצד המערער בנושאי אמל"ח, ואף לא נשקפת ממנו מסוכנות, ולראיה, כך נטען, המערער שוחרר, בין היתר, ל"מעצר בית", בהסכמת המשיבה, במסגרת הליכי המעצר הפלילי. עוד נטען כי המערער לא נחקר במשטרה בחשד למעורבות בעבירות אמל"ח, ובכל מקרה גירסתו של המערער בנושא זה מספקת הסבר תמים לחשדות שהועלו נגדו. בנוסף, נטען כי המערער נשוי, אב לילדים, ובעל מעמד חברתי-כלכלי גבוה, דבר השולל את מעורבותו בפעילות בלתי חוקית. לבסוף, נטען כי צו המעצר המינהלי שהוצא כנגד נ' קוצר בהחלטת בית המשפט הצבאי הנכבד.

בסיכום הדברים, בא-כוח המערער ביקש לבטל את צו המעצר המינהלי בעניינו של המערער, לחילופין, להורות על שחרורו של המערער לחלופה, ולחילופי חילופין, לקצר באופן משמעותי את תקופת המעצר המינהלי.

12. בא-כוח המשיבה טען, מנגד, בחלקו הגלוי של הדיון, כי צו המעצר המינהלי בעניינו של המערער מוצדק והופעל באופן מידתי. בא-כוח המשיבה הוסיף כי המערער מודע לחשדות הספציפיים נגדו. לבסוף נטען כי לא הופעל כנגד המערער כל אמצעי פסול בידי גורמי החקירה.

13. במסגרת חלקו השני של הדיון, שנערך במעמד צד אחד, עיינתי בחומר החסוי שהוצג לי בידי המשיבה, והצגתי שאלות לבא-כוח המשיבה ולנציגי גורמי הביטחון בנושאים שונים שעלו במכלול.

14. בסיום הדיון, על שני חלקיו, ביקשתי מבא-כוח המשיבה למסור לעיוני את החומר הנוגע ל"מעצר הימים" בעניינו של המערער; את צו מניעת המפגש שהוצא למערער, אם היה כזה, ועותקים מפרוטוקולים של הדיונים המשפטיים, שהתקיימו והחלטות שנתקבלו בהקשר זה – אם היו כאלה. עוד ביקשתי תשובות למספר דברים שהעליתי בדיון במעמד צד אחד. לבסוף קבעתי כי בשלב זה ועד ובכפוף להחלטה אחרת – יישאר המערער במעצר מינהלי.

15. בתאריך 26.07.2017 המשיבה הגישה הודעה מטעמה ובגדרה היא מסרה, בין היתר, כי לפי הנמסר מהשב"כ לא הוצא צו למניעת מפגש של המערער עם עורך דין. המשיבה עידכנה עוד כי התביעה הצבאית ערערה על החלטת בית המשפט הצבאי הנכבד לקצר את מעצרו המינהלי של נ', מה גם שדובר על קיצור לא מהותי (עד

לתאריך 24.09.2017, במקום עד לתאריך 23.11.2017 שבצו המקורי, שהוצא על ידי המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון). המשיבה הוסיפה ומסרה גם תשובות לשאלות מסוימות שהעליתי בדיון, וזאת במעטפה סגורה (להלן: המענה החסוי).

דיון והכרעה

16. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, שמעתי את טענות באי-כוח הצדדים, עיינתי בחומר החסוי, וקיבלתי הסברים מנציגי כוחות הביטחון במעמד צד אחד, וכן במסגרת המענה החסוי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור – להידחות. אביא את טעמי לכך בקצרה מיד בסמוך.

17. סעיף 2(א) לחוק קובע כדלקמן:

“היה לשר הבטחון יסוד סביר להניח שטעמי בטחון המדינה או בטחון הציבור מחייבים שאדם פלוני יוחזק במעצר, רשאי הוא, בצו בחתימת ידו, להורות על מעצרו של האדם לתקופה שתצויין בצו ושלא תעלה על ששה חדשים” (ההדגשות שלי – ח”מ).

18. סעיף 4(ג) לחוק מורה כי נשיא בית המשפט המחוזי, הדן בביקורת שיפוטית על צו המעצר המינהלי: “יבטל את צו המעצר אם הוכח לו שהטעמים שבגללם ניתן לא היו טעמים ענייניים של בטחון המדינה או של בטחון הציבור או שניתן שלא בתום לב או מתוך שיקולים שלא לעניין”.

19. בפסיקתנו נקבע כי מטרת המעצר המינהלי היא מניעתית ולא עונשית. המעצר המינהלי, כך נפסק, הוא בבחינת אמצעי אחרון, שיעשה בו שימוש רק במקום שבו אמצעים אחרים, קיצוניים פחות, אינם יעילים, ולא יהא בהם די כדי להשיג את תכליתו של הצו (ראו: עמ”מ 3073/17 מדינת ישראל נ’ פלוני (09.04.2017)).

ב-עמ”מ 1381/17 פלוני נ’ מדינת ישראל (12.03.2017) קבעתי בהקשר לאופי

הביקורת השיפוטית על צו מעצר מינהלי כדלקמן:

“על שופט המבצע ביקורת שיפוטית על צו מעצר מינהלי לעשות כן תוך קיום: בדיקה זהירה וקפדנית, כאשר ביקורת זו היא ביקורת מהותית ולא רק פרוצדוראלית. המבחן הנוהג בפסיקתנו בהקשר זה הוא קיומה של וודאות הקרובה להתממשותה של הפגיעה הצפויה

מהאדם לביטחון המדינה, או לביטחון הציבור" (ראו: שם, פסקה 13; ההפניות הושמטו – ח"מ).

20. בענייננו, לאחר שעיינתי בחומר החסוי שהוצג לי, לרבות במענה החסוי, הגעתי לכלל מסקנה כי מן המערער אכן נשקפת סכנה ממשית ומיידית בוודאות קרובה לשלום הציבור ולביטחוננו, כאמור בפרפראזה, אשר מצדיקה את מעצרו המינהלי. עוד מצאתי כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת כיום מן המערער באמצעי שפגיעתו פחותה. אוסיף כי לאחר שעיינתי בחומר המשטרתי בעניינו של המערער, הזכדי"ם מחקירות שב"כ, שהוגשו לעיוני, והמענה החסוי – סבורני כי, לעת הזו, יש קושי בהעמדת המערער לדין פלילי, שכן הדבר עלול להיות כרוך בחשיפת מקורות ואמצעים. בנסיבות אלו לא מצאתי טעם טוב להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד.

21. נוכח כל האמור לעיל – הערעור נדחה.

ניתנה היום, י' באב התשע"ז (2.8.2017).

ש ו פ ט